

Man vill ju kunna klara sig själv!

Konferens anordnad i Stockholm av SKL 2/9 -15. Vid konferensen deltog 2 styrelsemedlemmar, Ros-Marie och Frida, som representanter för Fysioterapeuterna. Dagen fokuserar på att alla medborgare ska ha så bra funktionsförmåga som möjligt och kunna leva ett självständigt liv. Ett lyckat exempel på hur man kan nå detta fick vi från representanter från Odense kommun i Danmark. Detta följdes av flertalet svenska exempel samt information från regeringsrepresentanter samt representanter som arbetar med kvalitetsregistret Senior Alert. Läs en sammanfattning från dagens innehåll här.

Rehabilitering som kommunal strategi

Helene Bäckmark, verkställande administrativ direktör för äldre- och handikappförvaltningen Odense kommun, och René Lorenz, Odense kommun

Helene och René berättar om hur man sedan 2008 genom ett radikalt och innovativt förändringsarbete bytt strategi, från ett kompenserande till ett rehabiliterande arbets- och förhållningssätt, inom äldreomsorgen. Huvudanledningen var att kommunen vid finanskrisen var tvungen att spara 15% av budget och istället för att dra ned på verksamhet fattades beslutet att förändra verksamheten, samt att förändringen skulle leda till bättre insatser.

Rehabiliteringsförloppet ska baseras på medborgarens egen livsstil och egna mål och beslut och medborgarens egen upplevelse ska vara självständighet och meningsfull.

För att fånga medborgarens egna mål används motiverande intervju (MI) och självskattningsformulär. Medborgaren ska själv formulera sina mål, utifrån egna resurser och motivation. Detta leder till ett kortare vårdförlopp med större effekt och målet är att sedan kunna avsluta insatser. Rehabiliteringen är idag tvärprofessionell, tidsavgränsad och koordinerad. De olika professionerna är lokaliserade i team, ett nytt och gemensamt IT-system har byggts upp och används, biståndshandläggare kallas nu rehåbrådgivare. Arbetet har resulterat i att fler medborgare kan komma hem efter inläggning på sjukhus och korttidsboende och att permanenta vårdplatser inom kommunen har kunnat stängas.

För att kunna genomföra förändringar har det krävts starkt toppstyre samt maximalt politiskt stöd. All personal har genomgått kompetensutveckling och hela verksamheten genomsyras nu av nya värderingar. Svårigheter finns för att kunna kopiera konceptet rakt av till svensk verksamhet, på grund av bland annat annorlunda lagstiftning, biståndshandläggarnas roll och uppdrag i de olika länderna, primärvårdens uppbyggnad med mera.

Att leva sin dröm

Lena Maria Klingvall

Lena Maria berättar om sitt liv och hennes sätt att se på hur det är att leva med funktionshinder.

Trygg Hemgång, Ronneby kommun

Torill Skaar Magnusson

Trygg hemgång utvecklades i Ronneby kommun då det noterades att många patienter blev utskrivna till korttidsboende från sjukhus, då det bedömdes att de med rätt hjälp egentligen kunde bli

utskrivna till det egna hemmet. Det skedde inom budgetram genom en omfördelning av tjänster inom hemtjänstpersonal via intern annonsering och 4 undersköterskor fick uppdraget att utföra Trygg Hemgång. Detta innebär att undersköterskorna möter upp patienten i hemmet då de blir utskrivna och sedan fungerar som "spindeln i nätet". De hjälper den enskilde med praktiska detaljer såsom inköp och liknande men utför även bedömningar om kontakt behöver tas med annan personal såsom arbetsterapeut, fysioterapeut, sjuksköterska med flera. Dessa undersköterskor följde sedan den enskilde i max 10 dagar och hjälper till att upprätta genomförandeplan samt introducera ordinarie hemtjänst. Inför överlämnandet till ordinarie hemtjänst kallar de till samt deltar i en samordnad vårdplanering.

I dagsläget har kommunen inga onödiga återinläggningar på sjukhus, det har också konstaterats att pengar sparats. Det har uppmärksatts att för patienter som först läggs in på korttidsboende sedan tar det längre tid att bli trygga i det egna hemmet efter utskrivning. Det förändrade arbetssättet har även inneburit kompetenshöjning för undersköterskorna.

Susanne Rolfner Sovanto

Susanne är sedan 1/9 särskild utredare i socialdepartementet. Hennes uppdrag under kommande 1,5 år är att utreda inför en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. I denna ska ingå personalfrågor, välfärdsteknologi samt förenklad biståndsbedömning. 31/3 2017 lämnas denna utredning över till äldreministern för fortsatt bearbetning hos regeringen.

Personcentrerad rehabilitering i Senior Alert

Maria Johansson och Susanne Lundblad, Qulturum Jönköping

Maria och Susanne informerade om det nationella kvalitetsregister Senior Alert, hur det ser ut i dagsläget och vad som ingår. De informerar om att rehabilitering ska inkluderas i registret i form av mätt med bedömningsinstrumentet COPM (Canadian Occupational Performance Measure), som innebär att patient och personal ska identifiera problem i vardagen, uppskatta hur viktiga dessa är för patienten samt rangordna vad patienten vill arbeta med. På hemsidan finns nu en webutbildning inom Senior Alert.

Maj Rom, projektchef på SKL, konkluderar dagen med frågeställningen om vi i Sverige ska fortsätta med en "ta-hand-om-kultur" eller stärka och ge medborgare en möjlighet att klara sig själv.

Ros-Marie Pohjanvuori och Frida Bodén